

ทักษะทางการนิเทศการศึกษาของหัวหน้าหมวดวิชา ตามการรับรู้ของตนเองและครู
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 2

นางสมจรรยา เจริญวงศ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2535

ISBN 974-581-442-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

018634

117148935

SUPERVISORY SKILLS OF SUBJECT DIVISION HEADS AS PERCEIVED BY THEMSELVES
AND TEACHERS IN SECONDARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE
DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION EDUCATIONAL REGION TWO

Mrs. Somjariya Chareonwong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration
Graduate School
Chulalongkorn University

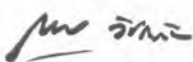
1992

ISBN 974-581-442-3

หัวข้อวิทยานิพนธ์   ทักษะทางการนิเทศการศึกษาของหัวหน้าหมวดวิชาตามการรับรู้ของ
ตนเองและครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
เขตการศึกษา 2
โดย   นางสมจรรยา เจริญวงศ์
ภาควิชา   บริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์

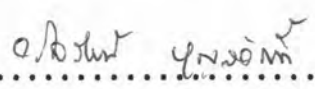

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.นิพนธ์ ไทยพาณิชย์)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

สมจรรยา เจริญวงศ์ : ทักษะทางการนิเทศการศึกษาของหัวหน้าหมวดวิชาตามการรับรู้ของ
ตนเองและครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 2 (SUPERVISORY
SKILLS OF SUBJECT DIVISION HEADS AS PERCEIVED BY THEMSELVES AND
TEACHERS IN SECONDARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE
DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION, EDUCATIONAL REGION TWO) อ.ที่ปรึกษา :
ผศ.วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์, 114 หน้า. ISBN 974-581-442-3

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาทักษะทางการนิเทศการศึกษาของหัวหน้าหมวดวิชาตามการ
รับรู้ของตนเองและครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 2 และเปรียบเทียบ
ทักษะทางการนิเทศการศึกษาของหัวหน้าหมวดวิชาระหว่างการรับรู้ของตนเองและครูตามขนาดโรงเรียน
ระหว่างหมวดวิชา และระหว่างขนาดโรงเรียน

ผลการวิจัยพบว่า หัวหน้าหมวดวิชา มีทักษะทางธุรการ ทักษะเชิงมนุษย์ ทักษะทางการบริหารใน
ระดับมาก มีทักษะทางวิชาการในระดับปานกลาง

การเปรียบเทียบทักษะทางการนิเทศการศึกษาของหัวหน้าหมวดวิชาระหว่างการรับรู้ของตนเอง
และครูพบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ทักษะทางธุรการ หัวหน้าหมวดวิชาและครูรับรู้ต่างกัน
โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง ทักษะทางธุรการ และทักษะทางวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาและครูรับรู้
ต่างกัน

การเปรียบเทียบทักษะทางการนิเทศการศึกษาของหัวหน้าหมวดวิชาระหว่างหมวดวิชาพบว่า
ทุกทักษะไม่มีความแตกต่างกัน

การเปรียบเทียบทักษะทางการนิเทศการศึกษาของหัวหน้าหมวดวิชาระหว่างขนาดโรงเรียนพบว่า
ทักษะทางวิชาการ ระหว่างโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่กับโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กต่างกัน ทักษะ
เชิงมนุษย์ระหว่างโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่กับโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กต่างกัน ทักษะทางการ
บริหาร ระหว่างโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่กับโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง และระหว่างโรงเรียน
มัธยมศึกษาขนาดใหญ่กับโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กต่างกัน

ภาควิชา ..... บริหารการศึกษา
สาขาวิชา ..... นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร
ปีการศึกษา 2534

ลายมือชื่อนิติ ..... *Sm Koo*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... *obst y n d m*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

C342677 : MAJOR SUPERVISION AND CURRICULUM DEVELOPMENT

KEY WORD : SKILL/EDUCATIONAL SUPERVISION/PERCEIVED BY THEMSELVES AND TEACHERS/
SECONDARY SCHOOL

SOMJARIYA CHAREONWONG : SUPERVISORY SKILLS OF SUBJECT DIVISION HEADS
AS PERCEIVED BY THEMSELVES AND TEACHERS IN SECONDARY SCHOOL UNDER THE
JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION EDUCATIONAL REGION
TWO. THESIS ADVISOR : ASST.PROF.VALAIRAT BOONSWASDI, 114 PP.
ISBN 974-581-442-3

The purpose of this research were to study the supervisory skills of the subject deviation heads in secondary schools located in Educational Region Two, and to compare the skills as perceived by the subject deviation heads themselves and by the teachers in schools of different size. Comparison of the supervisory skills here also made between subject deviation and between size of school.

Findings from the research showed that the skills of the subject deviation heads in management, human relations, and administration were at high level, while those in academic were at moderate one.

The comparison between the perceptions of skills by the subject deviation heads and the teachers, it was found that management skills were perceived to be different in schools of large size and so were management skills and academic skills in schools of medium size.

The results of the comparison between subject deviations showed that all the skills perceived had no significant differences.

In addition, the results of the comparison between size of school showed that academic skills as well as human relation skills as perceived by the subject deviation heads and the teachers in schools of large size were different from those in schools of small size. Administration skills were perceived to be different between schools of large size and medium size, and between schools of large size and small size.

ภาควิชา.....บริหารการศึกษา.....
สาขาวิชา.....นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร.....
ปีการศึกษา.....2534.....

ลายมือชื่อนิติ.....Som 630.2.
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....อ.ทนต์ ย.ว.จ.ม.
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้ได้รับความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ วไลรัตน์ นุญสวัสดิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ในการให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่ง ขอขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่กรุณาให้ความรู้ และกำลังใจตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้กรุณาตรวจแก้ไข และให้คำแนะนำในการสร้างเครื่องมือวิจัย ประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นุญมี เณรชอด อาจารย์ ดร.นิพนธ์ ไทยพานิช ดร.อาคม จันทสุนทร ดร.ศรีประภา สร้อยพาน ดร.รัชณี วิเศษสังข์ อาจารย์เกรียงศักดิ์ พรางศรี อาจารย์เอนก แยมขาน รวมทั้งได้รับความอนุเคราะห์จาก ดร.วิรัตน์ ธรรมมาภรณ์ และหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร หัวหน้าหมวดวิชา และครู โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 2 ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ตลอดจนเพื่อนนิสิตร่วมรุ่นทุกท่าน ที่มีส่วนสนับสนุนทั้งทางตรงและทางอ้อม และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา

สมจรียา เจริญวงศ์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช

บทที่

1 บทนำ.....	1
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	40
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	81

บรรณานุกรม

ภาคผนวก

ประวัติผู้เขียน

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดโรงเรียน.....	41
2	จำนวนและค่าร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน.....	44
3	จำนวนและค่าร้อยละของหัวหน้าหมวดวิชาและครู จำแนกตามสถานภาพ.....	47
4	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะทางธุรการ.....	51
5	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะทางวิชาการ.....	54
6	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะเชิงมนุษย์.....	59
7	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะทางการบริหาร.....	63
8	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะทางทางนิเทศการศึกษาของ หัวหน้าหมวดวิชา ทั้ง 4 ทักษะ.....	66
9	เปรียบเทียบทักษะทางการนิเทศการศึกษาของหัวหน้าหมวดวิชา ระหว่างการรับรู้ของ ตนเองและครู ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่.....	67
10	เปรียบเทียบทักษะทางการนิเทศการศึกษาของหัวหน้าหมวดวิชา ระหว่างการรับรู้ของ ตนเองและครู ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง.....	68
11	เปรียบเทียบทักษะทางการนิเทศการศึกษาของหัวหน้าหมวดวิชา ระหว่างการรับรู้ของ ตนเองและครู ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก.....	69
12	เปรียบเทียบทักษะทางการนิเทศการศึกษาของหัวหน้าหมวดวิชา ระหว่างหมวดวิชา ที่แตกต่างกัน ทางด้านธุรการ.....	70
13	เปรียบเทียบทักษะทางการนิเทศการศึกษาของหัวหน้าหมวดวิชา ระหว่างหมวดวิชา ที่แตกต่างกัน ทางด้านวิชาการ.....	71
14	เปรียบเทียบทักษะทางการนิเทศการศึกษาของหัวหน้าหมวดวิชา ระหว่างหมวดวิชา ที่แตกต่างกัน ทางด้านเชิงมนุษย์.....	72

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
15	เปรียบเทียบทักษะทางการนิเทศการศึกษาของหัวหน้าหมวดวิชา ระหว่างหมวดวิชา ที่แตกต่างกัน ทางด้านการบริหาร..... 73
16	เปรียบเทียบทักษะทางการนิเทศการศึกษาของหัวหน้าหมวดวิชา ระหว่างโรงเรียน ที่มีขนาดแตกต่างกัน ทางด้านธุรการ..... 74
17	เปรียบเทียบทักษะทางการนิเทศการศึกษาของหัวหน้าหมวดวิชา ระหว่างโรงเรียน ที่มีขนาดแตกต่างกัน ทางด้านวิชาการ..... 75
18	เปรียบเทียบทักษะทางการนิเทศการศึกษาของหัวหน้าหมวดวิชา ระหว่างโรงเรียน ที่มีขนาดแตกต่างกัน ทางด้านวิชาการ เพื่อหาความแตกต่างเป็นรายคู่..... 76
19	เปรียบเทียบทักษะทางการนิเทศการศึกษาของหัวหน้าหมวดวิชา ระหว่างโรงเรียน ที่มีขนาดแตกต่างกัน ทางด้านเชิงมนุษย์..... 77
20	เปรียบเทียบทักษะทางการนิเทศการศึกษาของหัวหน้าหมวดวิชา ระหว่างโรงเรียน ที่มีขนาดแตกต่างกัน ทางด้านเชิงมนุษย์ เพื่อหาความแตกต่างเป็นรายคู่..... 78
21	เปรียบเทียบทักษะทางการนิเทศการศึกษาของหัวหน้าหมวดวิชา ระหว่างโรงเรียน ที่มีขนาดแตกต่างกัน ทางด้านการบริหาร..... 79
22	เปรียบเทียบทักษะทางการนิเทศการศึกษาของหัวหน้าหมวดวิชา ระหว่างโรงเรียน ที่มีขนาดแตกต่างกัน ทางด้านการบริหาร เพื่อหาความแตกต่างเป็นรายคู่..... 80